

Muistio

16.3.2026

EU/17/2026

EU/17/2026-VNK-12

Eurohuippukokous 19. maaliskuuta 2026

Eurohuippukokouksessa keskustellaan euroalueen taloustilanteesta, säästö- ja sijoitusunionin edistämisestä sekä euron kansainvälisestä roolista.

Taloustilanteen osalta toimintaympäristö on poikkeuksellisen epävarma, erityisesti Lähi-idän kriisin aiheuttaman energiamarkkinoiden voimakkaan volatiliiteetin vuoksi, mikä lisää talousnäkyymiin kohdistuvia riskejä. Lisäksi euroalueen kasvupotentiaalia heikentävät pidemmän aikavälin rakenteelliset haasteet, kuten matala tuottavuuskasvu, väestön ikääntyminen ja kasvavat julkiset menotarpeet. Suomi pitää tärkeänä, että euroalueen talouden kehityksen tiivistä seurantaa jatketaan.

Suomi pitää erittäin tärkeänä Euroopan laajuisen pääomamarkkinan kehittämistä ja kannattaa pääomamarkkinaunionin loppuunsaattamiseen tähtääviä toimenpiteitä.

Suomi edistää yhteisten eurooppalaisten ratkaisujen löytymistä pääomamarkkinoiden kehittämiseksi osana strategisen kilpailukyvyyn vahvistamista.

Eurohuippukokouksessa 19.3.2026 keskustellaan euroalueen taloustilanteesta, säästö- ja sijoitusunionin (Savings and Investments Union, SIU) edistämisestä sekä euron kansainvälisestä roolista.

Eurohuippukokouksessa on määrä hyväksyä lausuma, jossa todetaan, että euroalueen talous on pysynyt Lähi-idän tilanteen aiheuttamista paineista huolimatta kriisinkestävänä. Euroryhmää kehoitetaan jatkamaan talouden ja makrotaloudellisen vakauden riskien tiivistä seurantaa sekä varmistamaan talous- ja finanssipolitiikan tehokas koordinaatio kestävä kasvun turvaamiseksi. Lisäksi lausumassa painotetaan säästö- ja sijoitusunionin edistämistä EU:n kilpailukyvyyn ja strategisten investointien vahvistamiseksi, mukaan lukien tarve nopealle etenemiselle arvopaperistamismarkkinoiden sääntelykehityksen uudistamisessa. Lausumassa tuodaan esiin myös digitaalisen euron hankkeessa saavutettu edistyminen ja kehoitetaan saattamaan lainsäädäntötyö valmiiksi viipymättä sekä nopeuttamaan valmistelutoimia eurooppalaisten maksujärjestelmien tehokkuuden, autonomian ja kestävyuden parantamiseksi sekä euron kansainvälisen roolin vahvistamiseksi.

Euroryhmän puheenjohtaja Kyriakos Pierrakakis on lähettänyt eurohuippukokouksen puheenjohtajalle kirjeen 11.3.2026. Kirjeessä korostetaan, euroalueen talouden olevan vahva, vaikka globaali toimintaympäristö (erityisesti Lähi-idän tilanteen johdosta) on poikkeuksellisen epävarma ja energiakriisit lisäävät lyhyen aikavälin riskejä. Euroryhmä keskittyy työssään sekä näihin akuutteihin haasteisiin että pitkäaikaisiin rakenteellisiin ongelmiin, kuten heikoon tuottavuuskasvuun, väestön ikääntymiseen ja julkisen talouden paineisiin. Keskeiset työlinjat sisältävät kansainvälisen yhteistyön tiivistämisen globaalien epätasapainojen hallitsemiseksi, euron kansainvälisen roolin vahvistamisen, säästämis- ja sijoitusunionin edistämisen, digitaalisen talouden ja rahoitusjärjestelmän kehittämisen, finanssipolitiikan kestävyuden varmistamisen sekä kilpailukyvyyn ja energiaturvallisuuden parantamisen.

Taloudellinen tilanne

Alla oleva EKP:n ennuste on laadittu ennen Lähi-idän kriisin puhkeamista, joten se ei huomioi kriisin vaikutuksia. Lähi-idän tilanne on kuitenkin tunnistettu riskinä talouden ennusteissa. Jos kriisi pitkittyy, se voi vaikuttaa talouskasvuun ja inflaatioon erityisesti polttoaineiden hinnannousun kautta.

EKP arvioi joulukuun 2025 ennusteessaan (ennen Lähi-idän kriisiä), että inflaatio hidastuu euroalueella 2,1 prosenttiin vuonna 2025 ja edelleen 1,9 prosenttiin vuonna 2026, jatkaen laskua kohti EKP:n kahden prosentin tavoitetta, kun kustannuspaineet hellittävät ja aiempien rahapoliittisten toimien vaikutukset välittyvät talouteen. Ennusteen mukaan inflaatio laskee edelleen 1,8 prosenttiin vuonna 2027, ennen kuin sen odotetaan palaavan kahden prosentin tasolle vuonna 2028.

EKP:n ennusteen mukaan euroalueen BKT:n keskimääräinen kasvu on 1,4 % vuonna 2025 ja 1,2 % vuonna 2026.

EKP:n tärkein ohjauskorko, liikepankkien talletuskorko, on ollut 12.3.2025 lähtien 2,5 %. Lähi-idän kriisin puhkeamisen jälkeen odotukset ohjauskorkojen muutoksista ovat vaihdelleet voimakkaasti, mikä heijastaa kriisin aiheuttamaa volatiilisuutta rahoitusmarkkinoilla.

Säästö- ja investointiunioni

Komission vuonna 2024 lanseeraama säästämis- ja sijoitusunioni (Savings and Investments Union, SIU) kattaa sekä toimenpiteitä pääomamarkkinoiden integraation edistämiseksi että pankkisektorin kilpailukyvyn parantamiseksi. Säästämis- ja sijoitusunioni on jatkoa jo vuodesta 2015 lähtien käydylle keskustelulle ja komission säädösehdotuksille pääomamarkkinaunionin (Capital Markets Union, CMU) toteuttamiseksi EU:ssa. Tavoitteena on Euroopan rahoituksen saatavuuden ja kilpailukyvyn parantaminen ja siten talouskasvun vauhdittaminen.

Komissio antoi 19.3.2025 tiedonannon koskien säästö- ja sijoitusunionia ja on tiedonannon mukaisesti antanut kesän ja syksyn 2025 kuluessa useita lainsäädäntöehdotuksia. Tällä hetkellä EU-tasolla käsittelyssä on kaksi mittavaa säädöskokonaisuutta: markkinaintegraatiopaketti sekä pankkisektorin kilpailukykyraportti ja sen pohjalta laadittava säädöskokonaisuus. Lisäksi käynnissä on useita muita säädösneuvotteluita rahoituspalveluiden saralla.

Pääomamarkkinoiden integraation edistäminen on osoittautunut käytännössä haastavaksi jäsenvaltioiden puolustessa kansallisia intressejään ja toisaalta poliittisesta haluttomuudesta muuttaa nykyistä toimivallanjakoa jäsenvaltioiden ja EU:n kesken.

SIU:n kehittäminen nousi keskeiseksi teemaksi myös EU-johtajien epävirallisessa tapaamisessa 12.2.2026 ja lausunnossaan komission puheenjohtaja Von der Leyen korosti syvän ja likvidin eurooppalaisen pääomamarkkinan luomista. EU-johtajat sopivat, että SIU:n ensimmäinen vaihe, sisältäen markkinaintegraatiopaketin, valvonnan ja arvopaperistamisen, tulisi saada valmiiksi kesäkuuhun 2026 mennessä. Jos edistystä ei tapahdu riittävästi kesäkuuhun mennessä, harkitaan perussopimusten mukaista tiiviimpää yhteistyötä (vähintään 9 jäsenvaltion kesken). Von der Leyen kuitenkin korosti, että preferenssinä on eteneminen 27 jäsenvaltion kesken. SIU:n kehittämisestä tullaan keskustelemaan myös maaliskuun 2026 Eurooppa-neuvoston kokouksessa.

Tiiviimmän yhteistyön osalta pinnalla on ollut nk. E6-ryhmä, jonka muodostavat EU:n kuusi suurta taloutta (Saksa, Ranska, Italia, Espanja, Alankomaat ja Puola), ja joka pyrkii vauhdittamaan eurooppalaisten pääomamarkkinoiden yhdentymistä ja ratkaisemaan poliittiset umpikujat, jotka ovat hidastaneet SIU:n etenemistä. Ryhmä näkee nopeaman integraation keskeisenä vastauksena kiristyvään kilpailuun Yhdysvaltojen ja Kiinan kanssa, ja sen tavoitteena on nostaa pöydälle poliittisesti vaikeat päätökset, jotka ovat tähän asti jumiutuneet EU-tasolla.

Liitteet -

Jakelu

Tiedoksi